

KISS TIBOR NOÉ

OLVADÁS

Szerkesztette
Szvoren Edina és Szegő János

A kulcscsontján kisimul a bőr, a lapockái csökevényes szárnyak. Pálcikalábai kilógnak a takaró alól, a szeme szürke, vizenyős. Az utolsó emlékem róla. Az ágy üres, de látom a lepedő gyűrődéseit, a test körvonalait. Csak suttogni tudott, a padláson két csirke, a kamrában találsz minyont, valami bacilus van a levegőben, valami nagyon kevés a szervezetemben. Néztük egymást, ő beszélt. Úgy beszélt hozzám, mintha a lánya lennék, aztán az apámat kereste, szidott. Forgasd el a tévét, hogy jobban lássam, de a kórteremben nem volt tévé, csak gurulós szekrények és infúziós állványok. Az ablakrácson túl kémények füstje, a párkányon galambok. A galambokról azt hitte, a rokonai, akik el akarják venni tőle a pénzét. Közben forgolódott, rázkódott, a fogai összekoccantak a szájában. Reszkető csontváz, egy csomag szétszóródott franciadrazsé. Nem engedem be őket, nem engedek be senkit, kincsem. Kincsem. Ugyanazzal a hangsúllyal ejtette ki a szót, mint régen. Öntudatlanul ült az ágyon, párnákkal felpolcolva, egy másik világban, mégis felismert. Vigyázz magadra, kincsem.

Egymáshoz csavarozott várótermi székek, gumitalpú mankók, összezsukott tolókokcsik. A defibrillátor mellett tökéletes férfifelsőtest. Meztelen, kar nélküli terminátor, műanyag mellbimbókkal, a vállcsontjában csavarfurat. Ez a világ legszomorúbb társalgója.

A doktor mögött műanyag macska integet. A macska piros, anyám szerint ez az egészséget jelképezi. A gázcsövekről színes girlandok lógnak, a kanapén pálmafás pléd. A doktor ezüstszínű szemüvegkerete. Drága hölgyem, mondta a bemutatkozás után, majd megszorította a kezemet. Hosszan rázta, közben a szemembe nézett. Nem értjük, hogyan élte túl az első éjszakát, és az állapota azóta sem javult számottevően. Sajnos nincsenek csodák. A doktor hangja távoli, színtelen, a beteg vércukorszintje, a beteg veseelégtelensége, a beteg szívnagyobbodása. Beteget emleget, de úgy érti, halott.

Dámszarvasok az elkerített tölgyesben. A drótkerítésbe kapaszkodom, soha nem láttam még ilyen közlőlől őket. A hímek agancsa bársonykorona, mohával benőtt lapát, a szemük megbabonáz, két sötétbarna üveggolyó. Legszívesebben átmásznék a kerítésen, lefeküdnék közéjük. Rügyet rágnék, várnám az estét, az éjszakát, a reggelt, a hajnali harmatcseppeket, a friss szénát a vadetetőben. Így telnének az órák, a napok. Kora tavaszi zöldben éledeznek a fák, a levegő lassan melegíti az arcomat. Ha sokáig nézem a dámszarvasok foltjait, elszédülök.

Egy hónapig tartott az egész. A ráncai elernyedtek, az arcán szemölcsök, bőrkínövések. A bőre átlátszó, kirajzolódtak alatta a csontok. A vállai leestek róla, szőr-szalak az állán, halványvörös foltok a nyakán. A neonfényben mintha vibrálna az arca. A tekintete mindig ugyanolyan volt, dacos, férfias. Szerettem volna még egyszer látni a szemét, hátha találok benne valamit, együttérzést, magyarázatot, de minden üres, nincsenek

csodák. Fogadja részvétem. A doktor a kezét nyújtotta, nem hittem volna, hogy vissza kell tartanom a könnyeimet. A falicsapból csöpögött a víz. Fémsekreények, gurulós fémkocsik, hideg. Olvasatlanul raktam el a táskámba nagyanyám zárójelentését.

Anyám és én. Egyedül vagyunk az étteremben, rádió duruzsol. A malomkerék alatt a konyhafőnök ajánlata, baconös sertésszelet, cigánypecsenye, betyártál. Kávét rendelünk. Anyám majdnem elaludt a csárda előtti hosszú egyenesben, ez hiányzott volna, még egy autóbaleset. Anyám szerint gyerekkoromban szerettem, ha itt ebédelünk, de én csak a vadasparkra és a gesztenyepürére emlékszem. Egyikünk sem gondolt bele, mi lesz, ha a nagyanyám meghal, és a neheze még csak most jön. Az anyám feje fölötti festményen karikás ostort porget egy csikós. A bejárat mellett régi kredenc, vitrines szekrény, a kemence előtt elgurul egy robotporoszívó. Odakint lassú hullámmzás, a dámszarvasok az itató körül gyülekeznek.

Nagyanyám kezét látom az elsuhanó fák ágaiban.

Göcsörtös, kerges bőr, kopár, fénytelen táj. Leeresztett sorompók, csillogó sárfoltok. A fémoszlopok földbe ásott robotok, a távvezetékek a végtelenben találkoznak. Madarak alszanak a kábeleken, apró, fekete hangjegyek az alumíniumszürke égen. Nem fékezek a kanyarokban, csak leveszem a lábamat a gázzról, apám büszke lenne a mozdulataimra. Az anyósülésen a nővértől átvett narancssárga nejlonszatyor. Kórházi holmik, nagyanyám ruhái, néhány szappan, a kupac tején az Öregtől kapott karóra. A kedvenc hálóinge,

amire saját maga hímzett virágmintákat. Pára száll fel az aszfaltra. Az árok mentén bozótos, kettéhasított fátörzsek, sebesült táj. Lánctalpnyomok a földbuckák között, lezárt bekötőutak egymás után. Az út szélén figyelmeztető táblák, megállni tilos, belépni tilos. A katonai gyakorlótér élettelen pusztasága.

Mintha áramütés ért volna, amikor megérintettem a karját. Még most is beleborzongok. Dermedten néztem, idegen test. Gyerekkoromban a nyarakat a nagymamánál töltöttem, az övé volt az utolsó ház a soron. A csibékhez nyúlni tilos, a kukoricadarálót bekapcsolni tilos, nehogy levágja a karomat a gép. Egyik nap a karomat, másik nap a kezemet, a nagymama hol a kezemet mondta, hol a karomat. Átkarollak a kismotoron, a fejemet a hátadhoz szorítom, robogunk, ez is tilos, letöröm a kezedet, ha még egyszer elmész vele. Hátrakötöm a sarkadat, szíjat hasítok a hátadból. Nagymama másnap fánkot süt, kenhetek rá lekvárt, kakaókrémet is, mosolyog, megsimogatja az arcomat. Csak meg ne éged a nyelvedet, kincsem. A sparheltben lassan kiálszik a tűz, a tetején pattog a vaslemez.

Nagymama körvonalai az üres kórházi ágyon, nagymama holtteste a kórház alagsorában. A hímzett hálóing és a fejemben visszhangzó suttogás. Neonok vibrálása. Látni anyámat, érezni a törékenységet, miközben apám ott kísért közöttünk. Ráállok a meredek garázsfeljáróra, behúdom a kéziféket. A kimerültségtől remeg a lábam, szorítom a kormányt, nézem a kerítésleceket, a lehúzott redőnyöket. A mi házuk. Az erdő felől megvilágítja a hold. Néhány folt, a kémény tömbje, a fenyőfák szabálytalan nyúlványai. Kiszállok a kocsiból.

Rozsdás, nehéz vaskilincs, a faragott nagykapun tizenkét tulipán alakú lyuk. Belenézek az egyikbe, az udvar koromsötét. A következő mozdulatnál bekapcsol a mozgásérzékelő. A fénykörbe lépek, apám valahol a sötétben áll, engem néz.

Nagyanyám a veteményesben, a kukoricadaráló mellett, a tenyerében kiscsibék. A boiler mellett bekeregetett fotó, nagyapám egyenruhában, puskával az oldalán. Anyám szerint szerettem, de én egyáltalán nem emlékszem rá. A nagyanyám egyik kezében fakanál, a másik keze puha, azzal simogat. Érzem az ujjait a bőrömön, honnan jön ez a hideg, ez a halk zeneszó. Zongoradallamok, ritmusfoszlányok, duruzsol a rádió, a kijelzőjén másodpercenként villogó pixelek, húsz huszonnégy. Két piros fénypont pulzál, nagyanyám szemé helyén két gödör, az arcáról eltűnik a bőr, a testéről lemállik a hús. Világítanak a csontok, belülről égetik a szemhéjamat, a fogaim összekoccannak a számban. A fejem újra és újra lehanyatlik. Valaki megigazítja rajtam a plédet, én vagyok az.

Szánkózunk, tollasozunk, társasozunk. Vígjátékot nézünk a városi moziban, kapok pattogatott kukoricát, anya nevet. A nappaliban apával diszkószámokra táncolunk, a kezéből mikrofont formál, éneklí a refréneket. A karácsonyfa tetejére minden évben én tehetem fel a csúcspdízt. Apa felemel, kalimpálok a levegőben, azt játszom, hogy félek. Verset szavalok a szomszédoknak, én szavalok a legjobban a lakótelepen. A földszinten megnyílik a kisbolt, bevezetik a kábeltévét, anya videómagóra veszi a klipeket. Apával egyetlen szót sem

értünk az angol nyelvű adásokból, de amikor a műsorvezető nevet, mi is nevetünk. A zsebpénzemből tölcseres jégkrémet veszek. Ellopom anya sminkkészletét, összekennem magam a rúzzsal. Nézd, anya, nem jön le a körömlakk, hiába sikálom. Bújócskázunk a panelek között, a legjobb búvóhely a lépcsőfeljárók alatti akna. Tíz, kilenc, nyolc, hét, eltakarom a szemem, eljátszom, hogy nem félek, alig várjuk, hogy apa délutános legyen, hogy végre elbiciklizhessünk anyával a kínai büfébe. Még újak a székek, bántja az orromat a műanyag szaga. Nézd, anya, megáll a kanalam a levesben. A sötétbarna lében répareszelék, húscsopátok, bambuszrügyek, téglalapok, tofukockák, a fafülgombán nevetek. A kínai néni mögött macska integet, anya szerint az aranyszín a gazdagságot jelképezi. Kettétörjük a szerencsesütit, kihajtogatjuk a papírcsíkukat. Kaland a láthatáron, nem léphetsz kétszer ugyanabba a folyóba, a mosolyod szeretetet fakaszt. Hat, öt, négy, megeszünk egy zacskó dianás cukorkát, és berúgunk tőle, nevetünk. Vagy azt képzeljük, hogy berúgunk tőle, és nevetünk. Én is kapok egy lakkcipőt, aminek kopog a sarka, azzal alszom, abban megyek az üvegviszaváltóhoz, apa leszid miatt. Várom a szombat reggeleket. Beülünk a kocsiba, nagymama hűtője tele van minnyonnal. A tanyán mindig süt a nap, fára mászunk, íjat készítünk, sokszor talállok a céltábla közepébe, a fiúk irigykednek. Felraknak a kismotorra, robogunk, köhögünk, porzik utánunk a földút. Estig csavargunk a kiserdőben, elmerészkedünk az intézet kerítéséig, apa leszid miatt. Aranyalma aranyágon, mi a legszebb a világon, anyával esténként verseket szavalunk, együtt énekeljük az angol ábécét, tanuljuk a számokat, three, two, one, aki bűjt, aki nem, megyek.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2025-ben
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Felelős szerkesztő Szegő János
Kézirat-előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Tomka Eszter
A könyvet Pintér József tervezte
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 9372
Minion betűtípusból szedve
ISBN 978-963-14-4560-2